

Skeppspost i Åbo Skärgård fram till 1960-talet

Innehåll

- Milstolpar i ångbåtstrafiken
- Post med ångbåtar, främst Åbo södra skärgård
- Skeppspoststämplat
 - Båtfigurstämplat
 - Figurstämplat
 - Namnstämplat
 - Nummerstämplat
 - Privata båtfrimärken
 - Sjöpostexpeditioner,
 - Paquebot

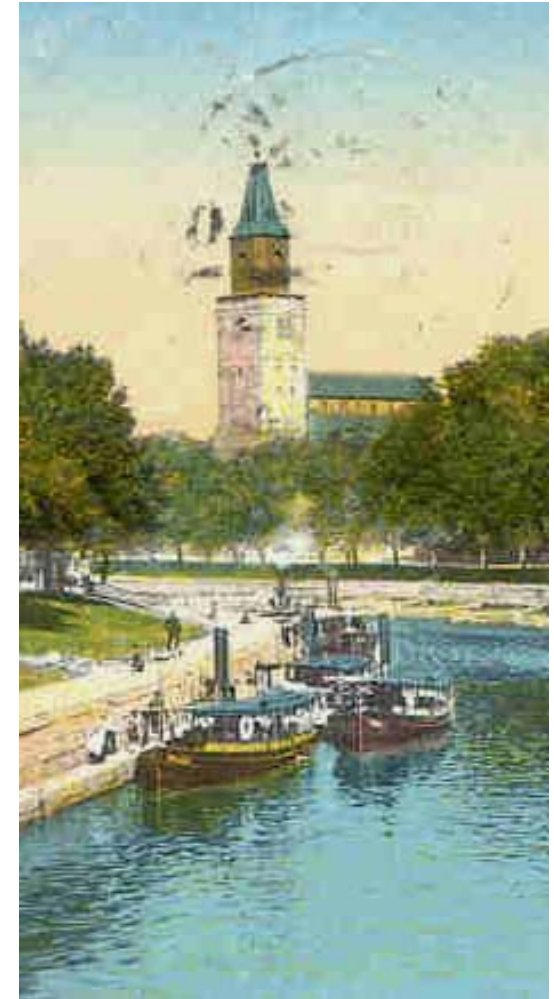
Början på bilfärje-epoken

Milstolpar i ångbåtstrafiken

- 1821 anlöpte svenska S/S STOCKHOLM några gånger Åbo.
- 1835 grundades Åbo Ångfartygs Bolag, 1836 FURST MENSCHIKOFF
- 1847 inledde S/S RUNSALA trafiken till villorna på Runsala
- 1859 S/S TEKLA Åbo-Salo 2 ggr/vecka
- 1860-talet även mot Nystad 2 ggr/v
- 1876 började S/S ÅLAND stanna vid Houtskär, Nagu och Korpo
- På 1920 övertog bussarna en stor del av skärgårdstrafiken

S/S VULCAN b 1882

Ångbåtspost

- Åbo Läns Kustångbåts Aktiebolag grundades år 1873 och var det dominerande rederiet i skärgården och längs sen sydvästra kusten.

Trafikutvecklingen

Veckoavgångar	1875	1890	1910
Åbo-Nystad	3	2	6
Åbo-Nådendal	9	15	32
Åbo-Pargas	17	17	44
Åbo-Salo	14	8	8

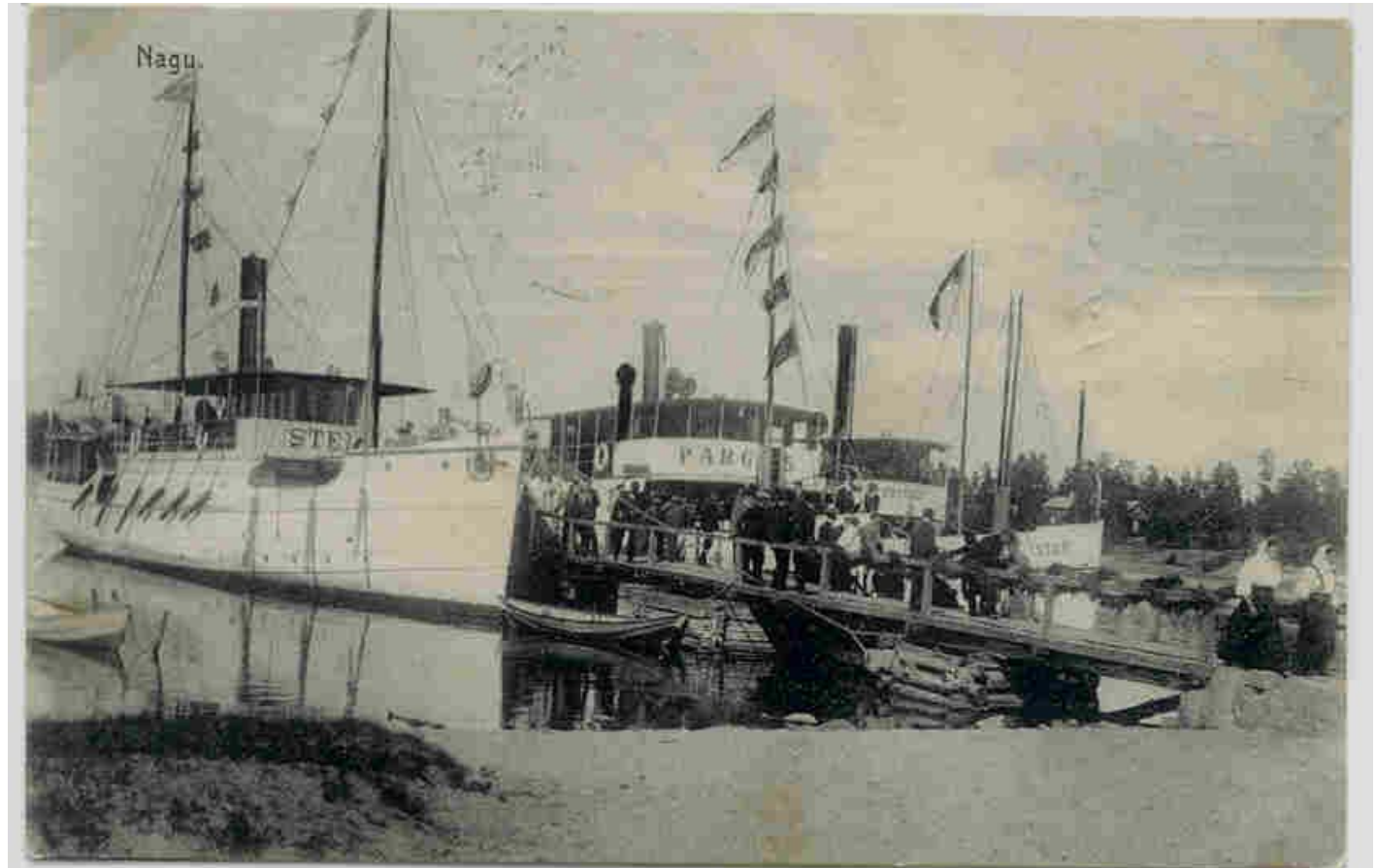

S/S SALMI b 1891
Vehmassalmen Höyrylaiva

Ångbåtar i Nagu

- Ångbåtarna STELLA, PARGAS och TURISTEN vid kaj i Nagu. Postkort utgivet av S.Lindblom/Nagu, o 1911

Ångbåtspost

- Västerut utvecklades trafiken långsammare

S/S VÄSTER i
Vartsala. Gick
på Houtskär och
Iniö 1906-11

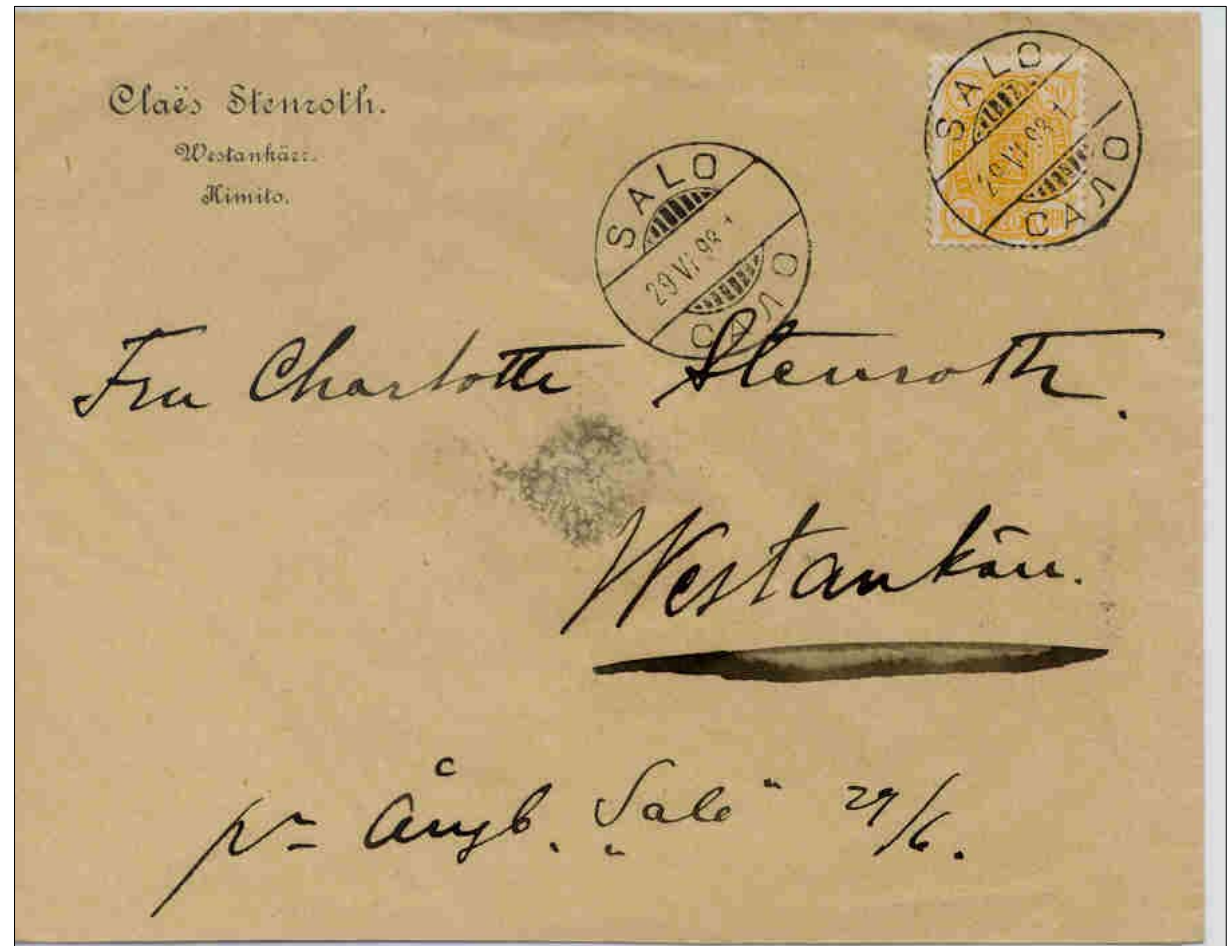

1898 S/S SALO

Salo-Westankärr

- Brev stämplat Salo 29.6.98, ankomst Kimito 30.6.98 på baksidan

1900 S/S PARGAS

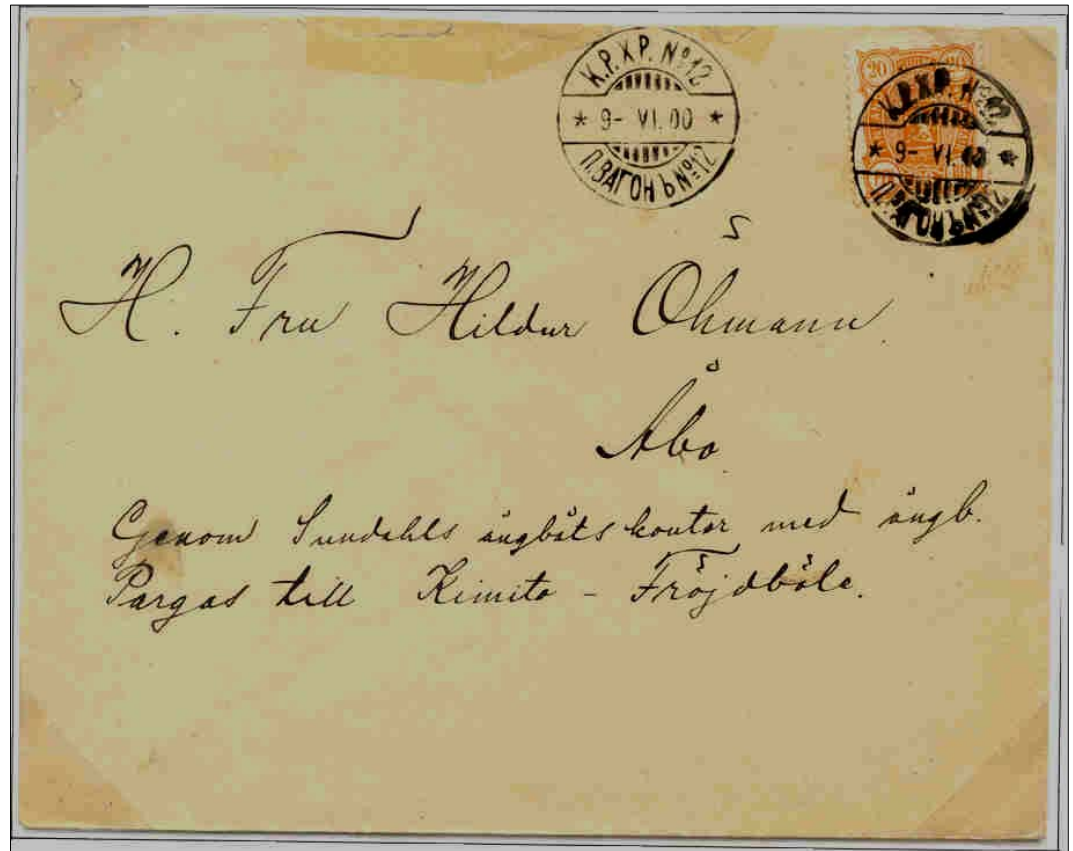
Åbo-Kimito Fröjdböle

- Brev från Postvagn 12, 9.VI.1900, på baksidan Åbo 9.6.11e, för vidarebefodran via Sundahls ångbåtskontor med ångbåten Pargas till Kimito-Fröjdböle,

o 1911

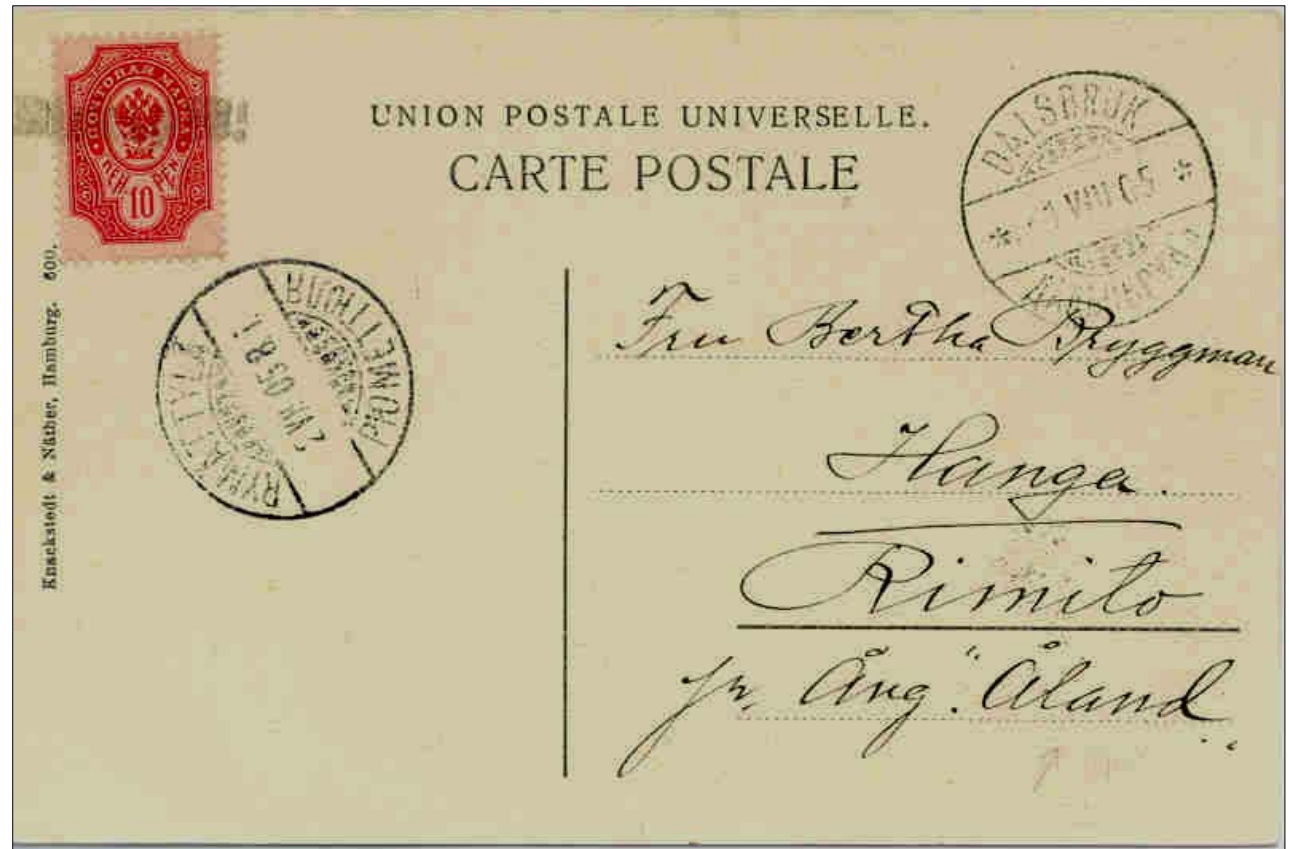

1905 S/S ÅLAND

Rimito-Hanga

- Postkort (Turholm) daterat 29.7.05, Dalsbruk o 1.8.05 och Rymättylä (Rimito) 2.8.05 Vidarebefodrat med S/S ÅLAND till Hanga.....

1911 S/S ÅLANDS SKÄRGÅRD

Åbo-Mariehamn

- Postkort daterat 7/8.1911, poststämplat följande dag i Åbo och ankomststämplat i Mariehamn 9.8 .1911 8f.....

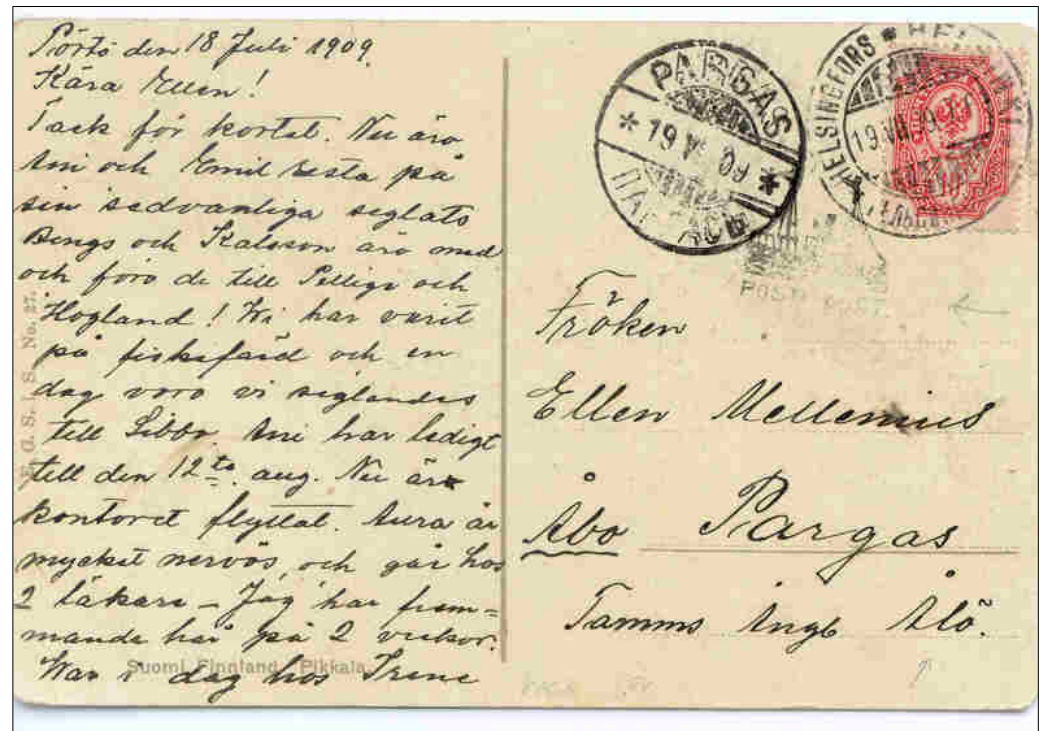

1909 S/S ÅLÖ

Pargas - Tammo

- Postkort från Pörtö, daterat 18.7.1909, ankom med ångbåt till H:fors följande dag. OBS Båtfigurstämpeln. Landvägen till Pargas (19.6.09) för vidarebefodran med S/S ÅLÖ till Tammo.

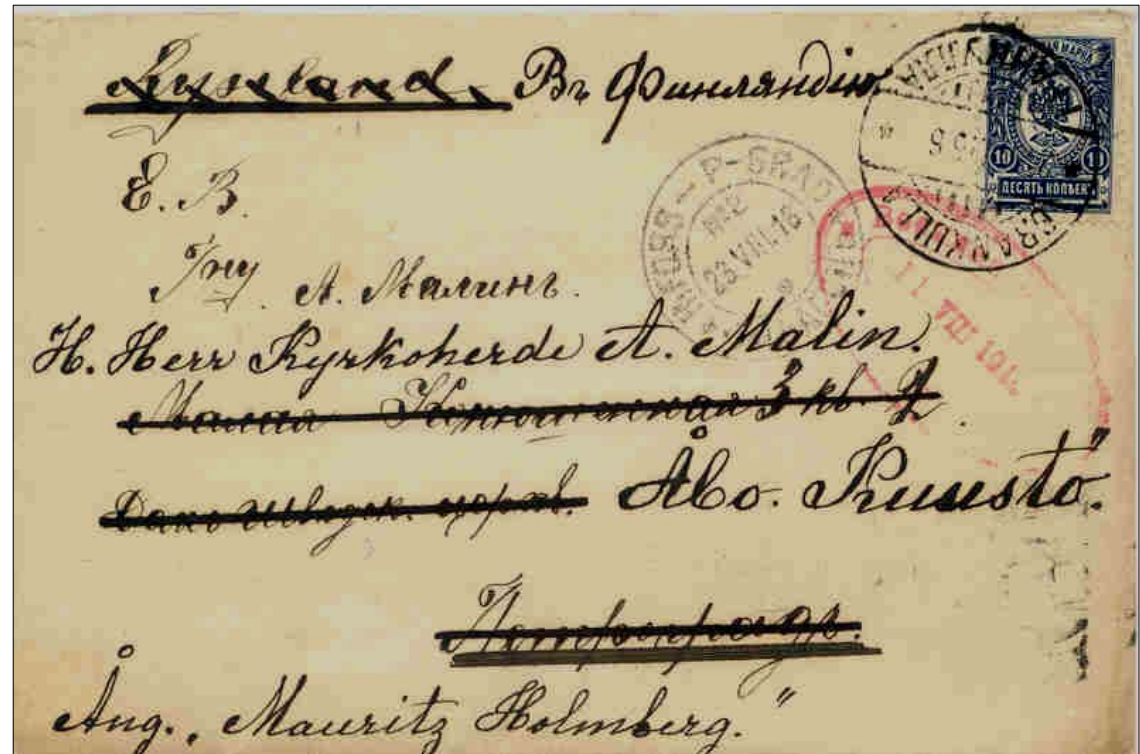

1916 S/S MAURITZ HOLMBERG

Åbo-Kustö

- Brev från Grankulla, stämplat postvagn H:fors-P:grad nr 2 23.8.1911, på baksidan även Åbo 24.8.1911.

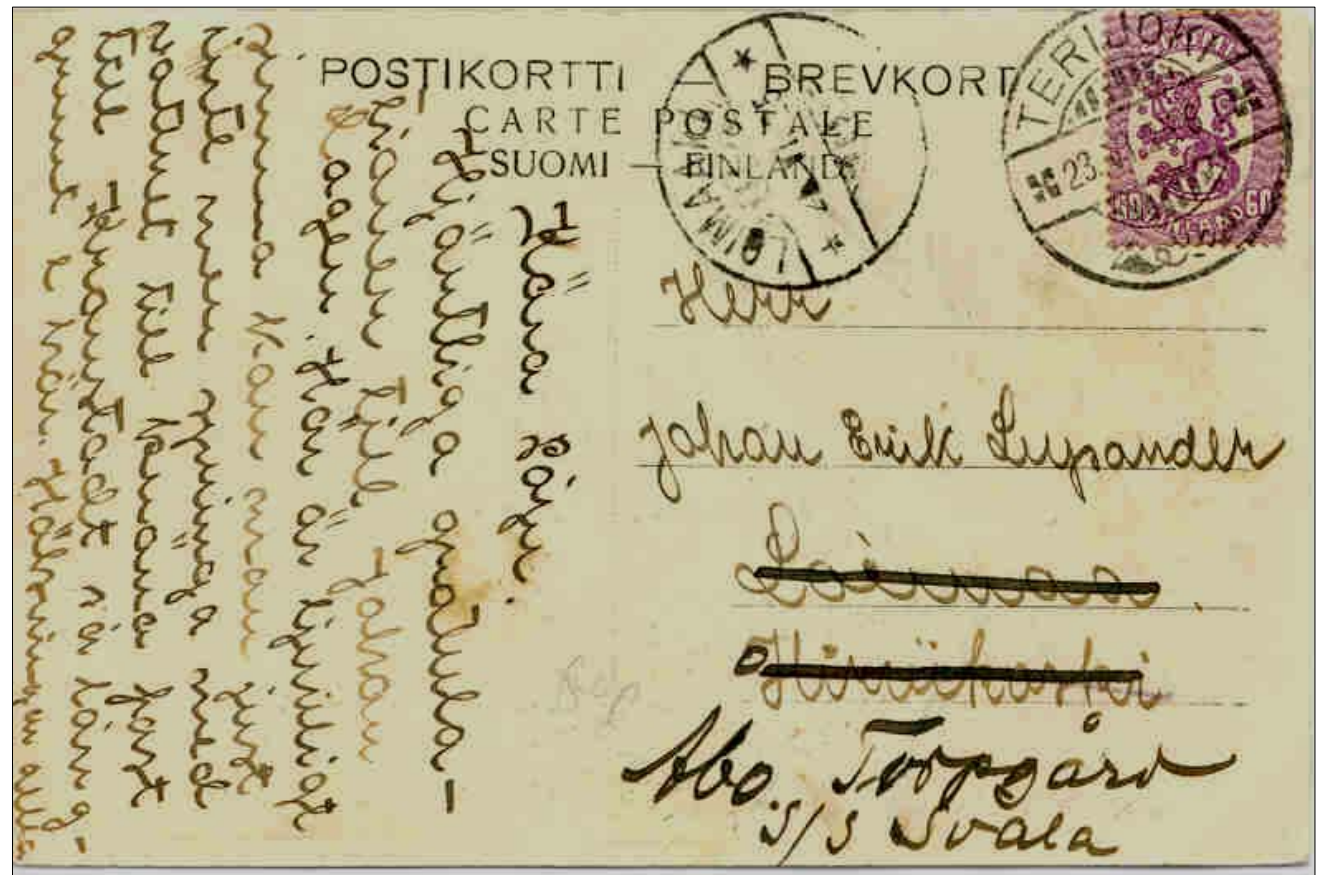

1925 S/S SVALA

Åbo-Torpgård

- Postkort från Terijoki 23.6.25. Oadresserad i Loimaa till Åbo för vidarebefodran med S/S SVALA till Torpgård.

1941 S/S Östern Åbo-Korpoström

- Postkort daterat 6.7.1941 från FPK 38/1318, detta var från 4/JR 55, FPK 38 hade påbörjat sin verksamhet 20.6,41 i Kuovila

1932 Korpo Rumar

Ångbåtspost

Förutom de visade objekten har jag även brev från följande båtar

• S/S SKÄRGÅRDEN	1903	• S/S NAGU	1917
• S/S SALMI/VEHMAA	1912	• S/S TURISTEN	1918
• S/S SALMI	1934	• S/S WAPPARN	1919
• S/S SALO	1916	• S/S WESTERN	1911
• S/S RUNSALA	1915		
• S/S PARGAS MALM	1925		
• S/S FÖRBY	1915		
• S/S KIVIMAA	1908		
• S/S HIRVENSALO	1893		
• S/S KUGGVIK	1923		
• S/S NÅDENDAL	1913		

S/S KUGGVIK, Houtskär, Näsby
o 1930

Båtbildstämplar

- Använda i hamnarna från 1890-talet, normalt för inrikespost

	1	2	3	4
Åbo				
Hangö				
Mariehamn				

Båtbildstämplar

Postkort, daterat 6.8.1899 någonstans i Åbo skärgård, stämplat med Åbo båtfigurstämpel för vidarebefodran till Helsingfors och ångbåt till Löparö – men adressaten hade rest iväg till Kuopio så kortet åkte tillbaka till huvudstaden och vidare till Kuopio. Alltså har kortet åkt ångbåt 3 gånger

Båtbildstämplar

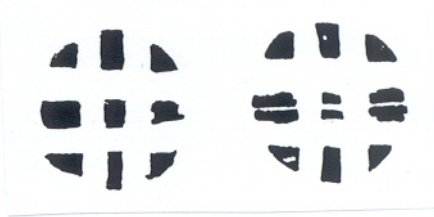

Kortet är daterat i Mariehamn 9.5.1911, ankomststämpel Åbo 9.5.1911. Kända datum för stämpelns användning är endast 8-13.5

FIGURSTÄMPLAR

- Klassade enligt Hellman/Laitinen, en del har använts för skeppspost.
- De flesta har används till lands, Förutom de följande, har de använts längs kusten i bla Raumo, Kaskö, Vasa och Helsingfors.
- **NÅDENDAL** #44, 157, 162,

44		162	
157			

FIGURSTÄMPLAR

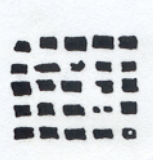
- HANGÖ: 92, 113, 266, 266A, 292, 309, 318, 335, 367B, 376, 377,

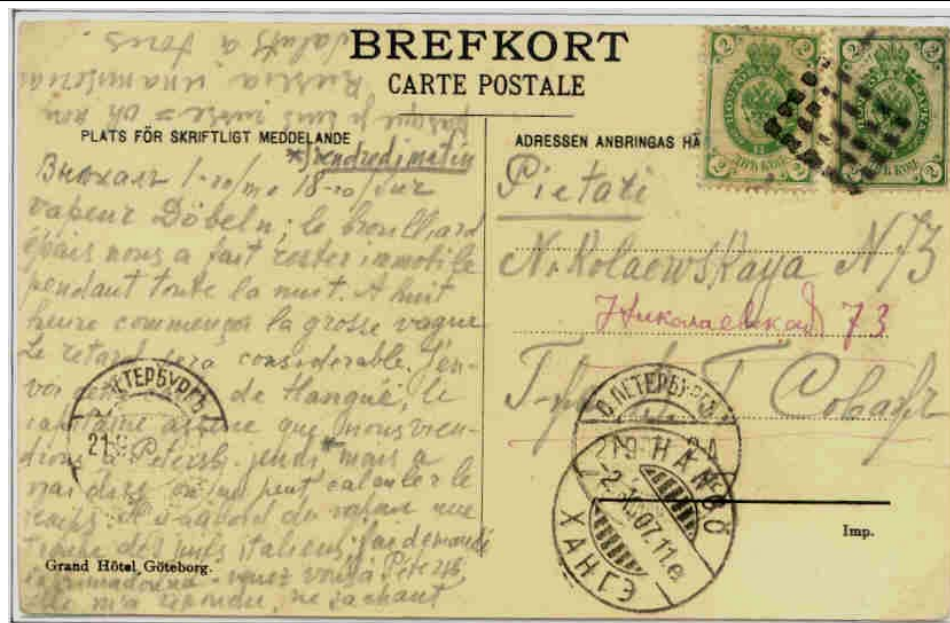
92		292	
113		309	
266		318	
266A		335	

FIGURSTÄMPLAR

- HANGÖ:** 92, 113, 266, 266A, 292, 309, 318, 335, 367B, 376, 377,

367B		377	
376		????	

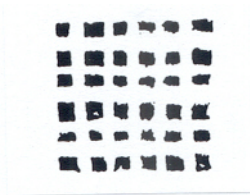
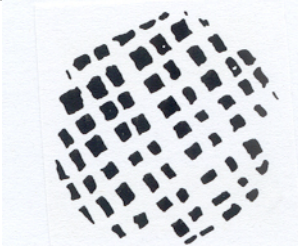
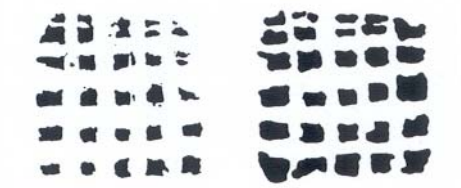
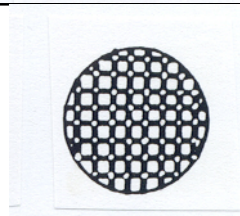

Hangö #113 på postkort, skrivet ombord på S/S Von DÖBELN.
Anlänt Hangö 2.10.1907

FIGURSTÄMPLAR

- ÅBO: 13, 64B, 106, 112, 116, 231, 382, 400, 400A, 410, 413, 435, 441 & 442

13		116	
64B		231	
106		382	
112		400	

FIGURSTÄMPLAR

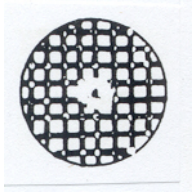
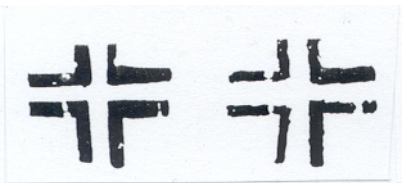
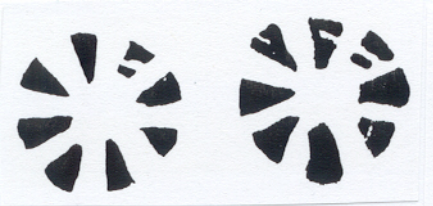
- **ÅBO:** Figurstämpel 112 på postkort daterat i Nådendal 25.7. Adresserat till S/S Thyra, Långviken, Helsingfors. "Dubbel" båtpost.

FIGURSTÄMPLAR

- ÅBO: 13, 64B, 106, 112, 116, 231, 382, 400, 400A, 410, 413, 435, 441 & 442

400A		441	
410		442	
413			
435			

Namnstämplar

- Stämplarna fann ombord för ett flertal behov, framför allt för administrativa arbeten, men användes även för att makulera post som inlämnats ombord.
- Det var vanligt att båtarna medförde post mellan två bryggor på sin rutt.
- Bla på dessa båtar fanns det i Åbo skärgård namnstämplar:
 - AHKERA, AINO, BLÄSNÄS, HEBE. ILMA, KIVIMAA, KUUSISTO, LEIMU, NAGU, NYSTAD, ONNI, SALMI, SALO, TURISTEN, ÅLAND, ÅLAND II, ÅLANDS SKÄRGÅRD, MARIEHAMN

Namnstämplar

S/S VAPPARN i Bläsnäs

BLÄSNÄS båtstämpel, noterat att skall lämnas ombord å ångaren BLÄSNÄS eller ÅLÖ i Åbo för befodran till Pargas

Namnstämplar

Skärgården

Ansvarsfrihetsstämpel,
kapten K.G. Holmberg
Åbo -> Nådendal

Privata ångbåtsfrimärken

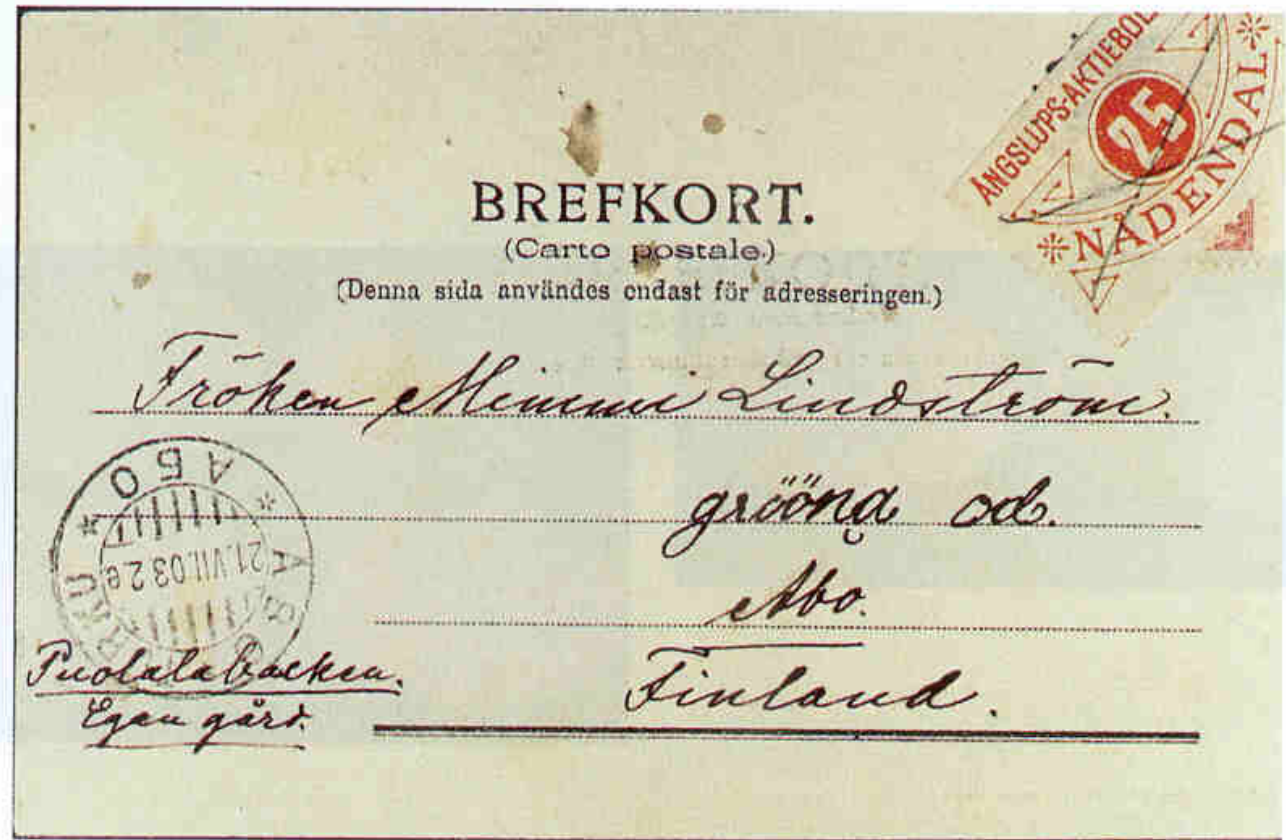
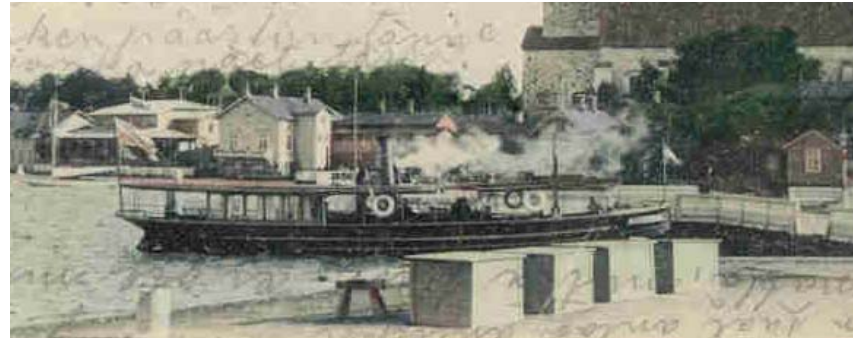

Följande rederier gav ut egna
frimärken/fraktmärken :

- Åbo Läns Kustångbåts Aktiebolag
- Ångbåts-Aktiebolag Åland
- Ångbåts Aktiebolag Mariehamn
- Ångslups Aktiebolag Nådendal
- Åbo Skärgårds Ångbåts Aktiebolag
- Ångfartygs Aktiebolag Kusten
- Meritoimi Oy

S/S NÅDENDAL

Åbo 21.VII.03

Från Utlandet

- Dessa stämplat användes normalt för ostämplat utrikespost.
- Ett flertal typer användes i Åbo, Mariehamn och Hangö
- Kan av misstag förekomma även på inrikesförsändelser

Från Utlandet

- Kortet är daterat i Åbo (skärgård) 12.9.1900 och adresserat till Stockholm. För utrikespost var frimärken av rysk typ påtvingade. Antagligen har posten därför slagit stämpeln Från Utlandet på kortet.

Från Utlandet

- Till och med ännu på 1970-talet användes de i Mariehamn på post från färjorna

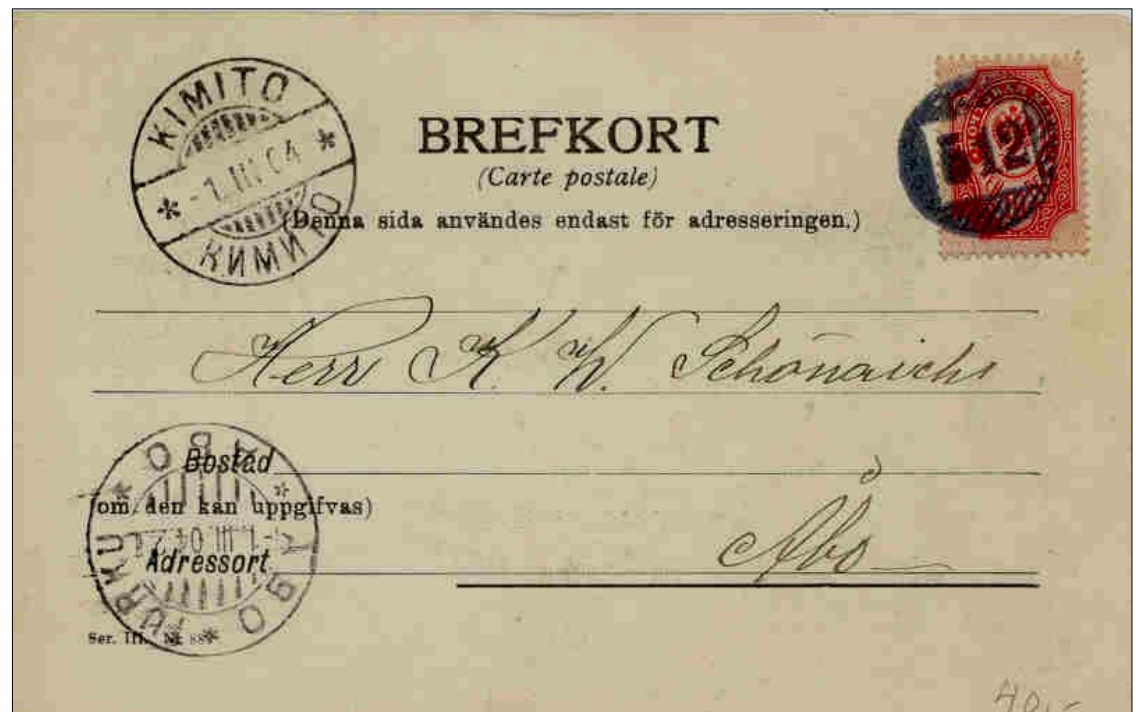

Nummerstämplar

- Användes av postiljonerna på landsbygdslinjer.
- Flere linjer gick helt eller delvis med motorbåt

- Nr stämpel 512
- Kimito-Åbo 1904

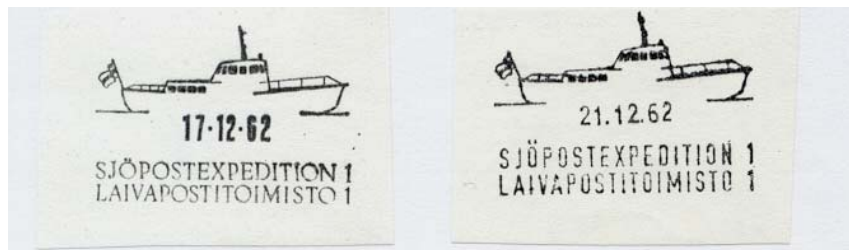
Nummerstämplar

- Nummerstämpel 1809
- Nagu 21.9.28 till Aura, ej ankomststämpel

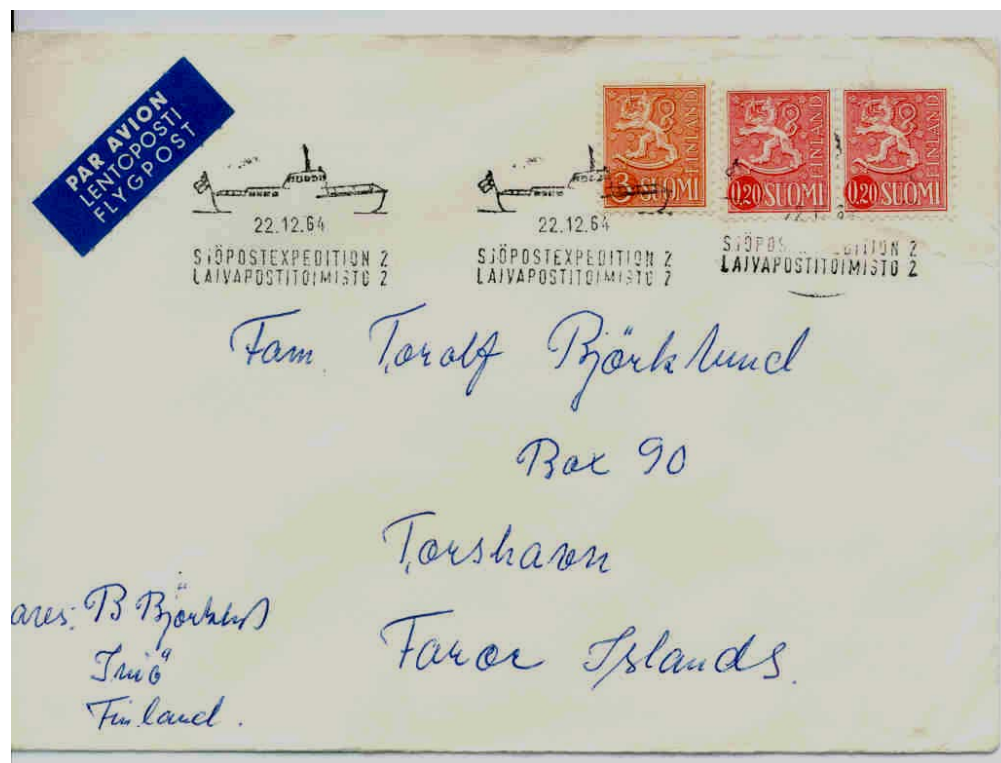
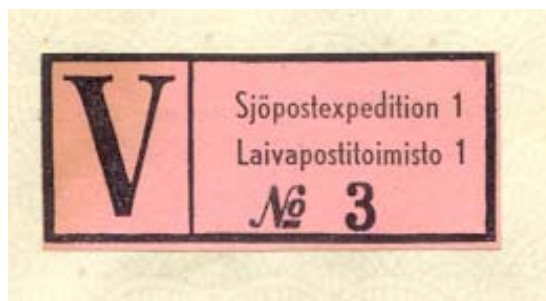
Resande postexpeditioner

M/S KRISTINA

M/S PIETARI

Resande postexpeditioner

- Finska Ångbåts Postexpeditionen
- S/S EXPRESS Hangö-Stockholm. Postkontoret var öppet 3.8 – 25.11.1876

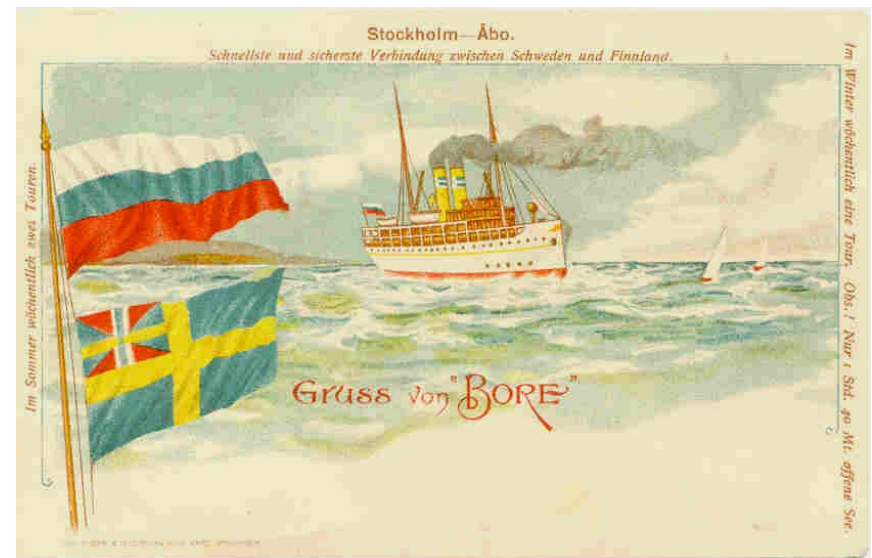
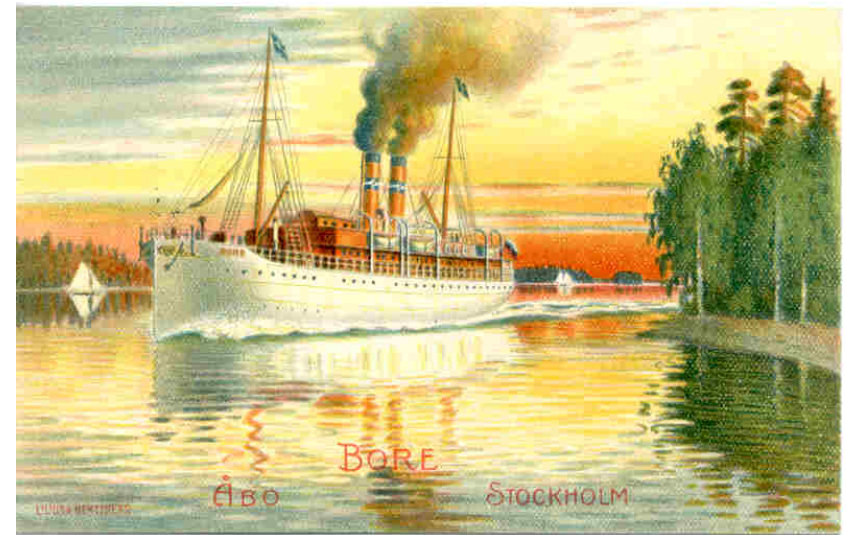
Resande postexpeditioner

- 1912-1914
- Från postkort skrivna ombord kan man hitta följande användningar;
 - *** Oihonna 1912
 - o Wellamo 1913
 - o Bore 1 1914

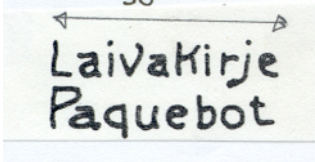
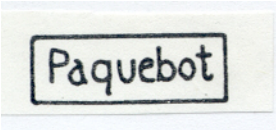
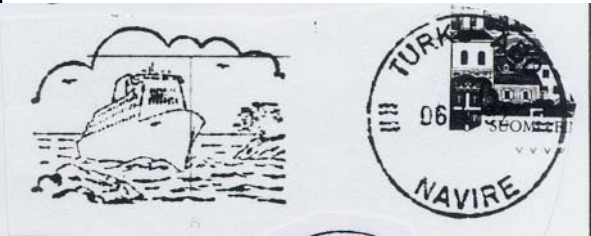

S/S BORE (I)

Paquebot & Navire stämplat

Åbo			
			
			
			

Paquebot & Navire stämplat

Pargas	PAQUEBOT	Korpo	Navire
Kökar		Brändö	
Gustavs	NAVIRE	Lumparland	
Nådendal		NAVIRE	NAVIRE
	NAVIRE	NAVIRE	

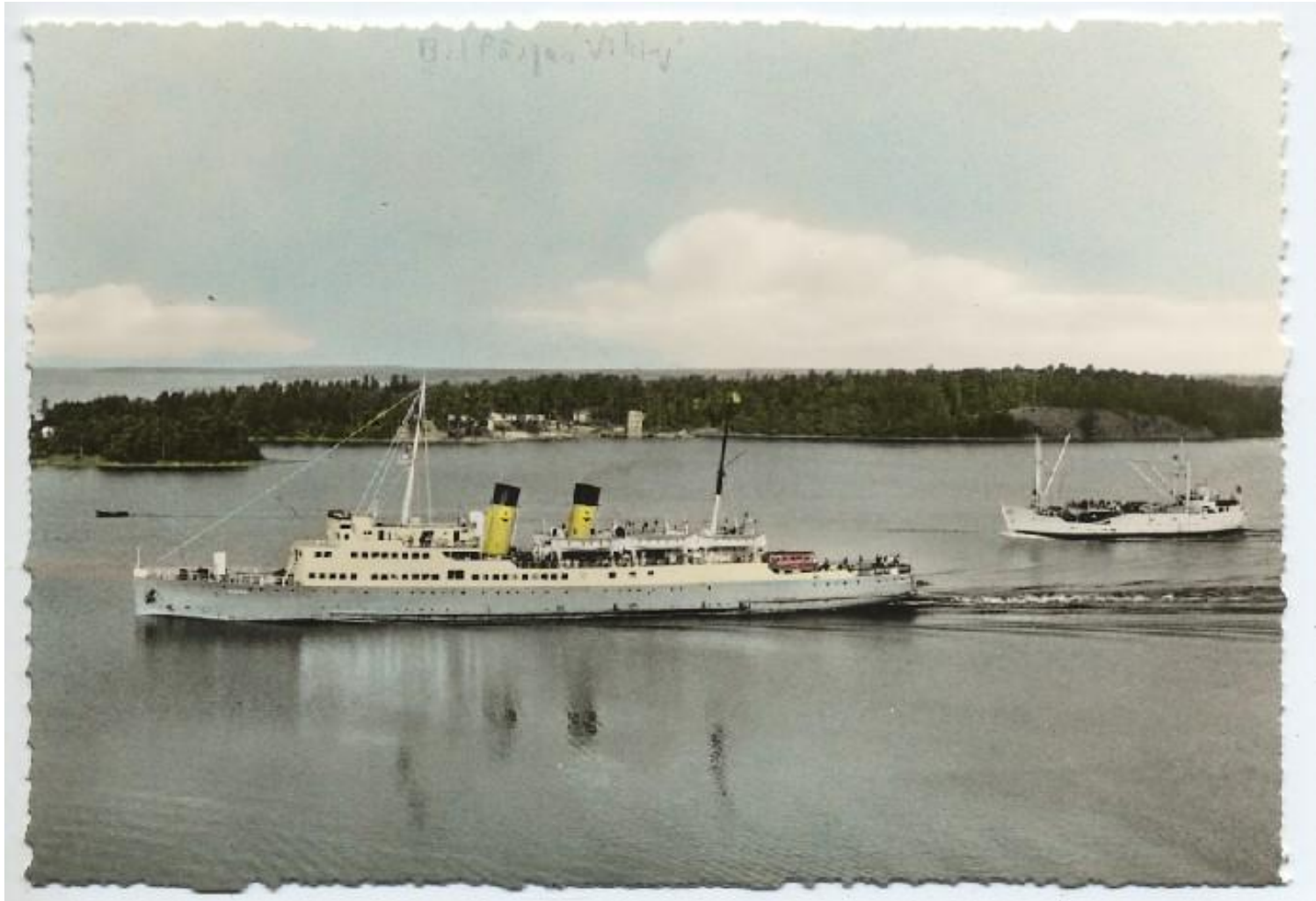
S/S VIKING 1959-

- S/S VIKING avgår från Korpo Galtby på väg till Simpnäs. Två postkort sända sommaren 1963

S/S VIKING & M/S SLITE

S/S VIKING 1959-

- Korpo-Mariehamn-Gräddö (Simpnäs)
- avg 10.00
- Ank 16.30
- = 7 1/2 h

Turlista

Måndagar, onsdagar och fredagar		Tisdagar, torsdagar o. lördagar	
Kl. 8.00	avg.	MARIEHAMN	ank.
" 9.30*	ank.	GRÄDDÖ	avg.
" 10.30*	avg.	GRÄDDÖ	ank.
" 14.00	ank.	MARIEHAMN	avg.
" 14.30	avg.	MARIEHAMN	ank.
" 19.00	ank.	KORPO	avg.

SÖNDAGAR:

Kl. 8.00	↓	MARIEHAMN	↑	Kl. 22.00
" 9.30*		GRÄDDÖ		" 18.30*

21. 6 – 30. 8 dessutom:

Kl. 10.30*	↓	GRÄDDÖ	↑	Kl. 16.30*
" 14.00		MARIEHAMN		" 15.00

*) Svensk tid

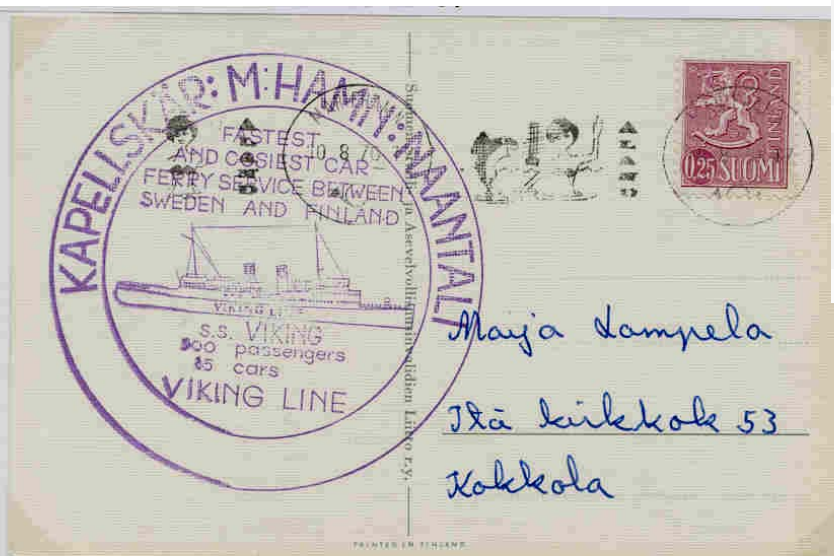
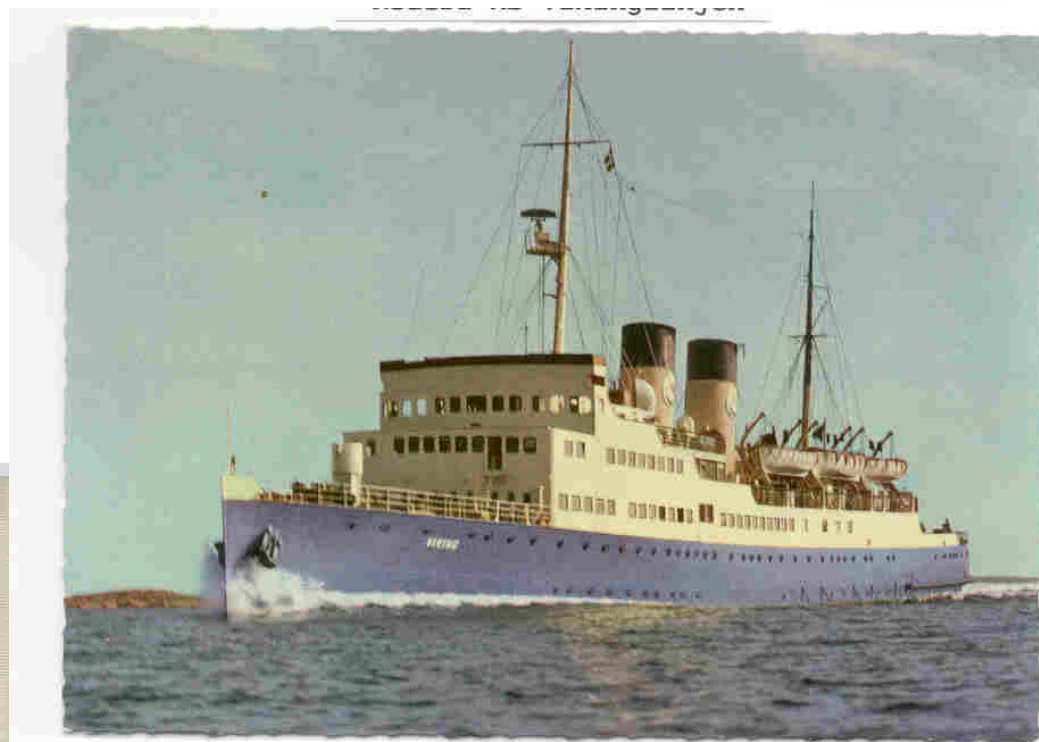
REDERIAKTIEBOLAGET
VIKINGLINJEN
Mariehamn

TURLISTA-PRISLISTA
1959

S/S VIKING 1959-

- Det fanns stämplat ombord redan då....

Mayja Lampela

Ilä kirkkok 53

Kokkola

Type A; Mariehamn 10.8.1970.

M/S SKANDIA i Pargas

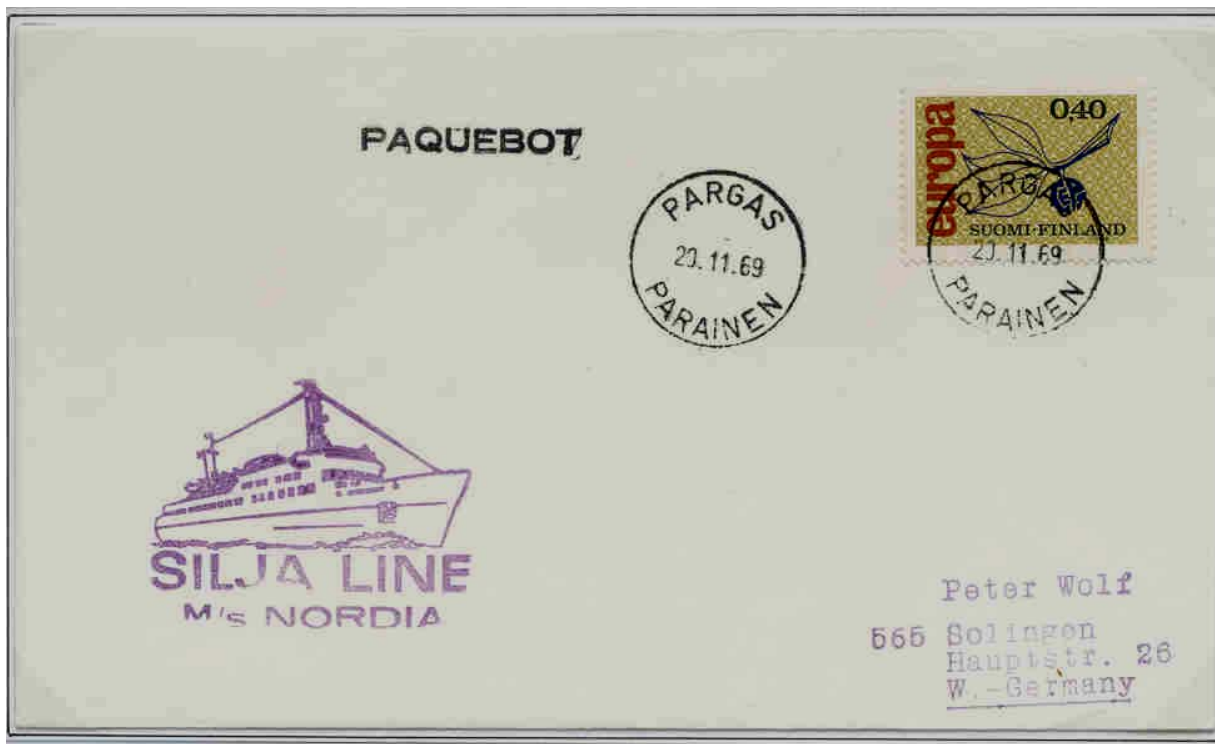
- Silja trafikerade Pargas-Mariehamn-Norrtälje åren 1967-1970 med Skandia, Nordia & Holmia

Även M/S NORDIA i Pargas

- Silja trafikerade Pargas-Mariehamn-Norrtälje åren 1967-1970

LÅNGNÄS – en ny uthamn

- En ny terminal byggdes i Långnäs 1965, för att senare rivas och sedan byggas upp igen för den nya tax-free trafiken i EU.

Norra linjen till Åland

- M/S SKÄRGÅRDSFÄR-JAN (ex ROSPIGGEN 2) körde från 1963 från Gustavs via Brändö till Svinö, senare Långnäs.
- Såldes 1972 till Panama
- Trafiken sker numera i Landskapets regi
- Postkort från Gustavs
- Foto av ROSPIGGEN

Det glada 70-talet.....

